

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor
cu tulburări psihice nr.487/2002**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B624 din 24.11.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii sănătății mintale și protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002, republicată, în scopul instituirii unor măsuri pentru prevenirea sinuciderilor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Potrivit Expunerii de motive, este necesară modificarea și completarea actualului cadru normativ, prin implementarea unei strategii unitare de prevenire a suicidului la nivel național care să aibă ca scop fundamental **contracarea factorilor de risc suicidar atât cei legați de comunitate** (războiul și catastrofele naționale, discriminare, sentimentul de izolare, violență și relațiile conflictuale), *cât și cei de la nivel individual* (tulburări mentale, șomaj, consumul masiv de alcool, pierderi financiare și antecedentele de suicid în familie).

Pe de altă parte, Organizația Mondială a Sănătății a estimat pentru continentul european rata de suicid peste media globală de 11,4 la 100.000 în 2012, în timp ce șase țări europene se află în topul celor 20 de țări cu cele mai mari rate de sinucidere la nivel global. Lituania se află pe poziția a cincea (având cea mai mare rată din Europa),

urmată de Kazahstan pe poziția a zecea, la nivel mondial. Cu toate acestea, *țările europene predomină între țările care au dezvoltat strategii naționale de prevenire a sinuciderii*. La nivelul acestor țări europene, precum Belgia, Suedia, Finlanda, Danemarca și Regatul Unit al Marii Britanii, s-au elaborat diverse **programe naționale și regionale de prevenire a sinuciderilor** concretizate în prevederi ale legislațiilor acestora.

Recunoscând importanța aspectelor legate de sănătatea mintală, din perspectiva sănătății publice, Uniunea Europeană a elaborat și adoptat Pactul European pentru Sănătate Mintală (Comisarul pentru Sănătate, Andrroulla Vassiliou, a lansat în anul 2008, la Bruxelles, "**Pactul european pentru sănătate mintală și bunăstare**", în cadrul Conferinței la nivel înalt cu privire la sănătatea mintală) în care sunt descrise **acțiuni desfășurate în parteneriat de organismele europene, statele membre, precum și de reprezentanți ai mediului privat**.

Pactul recunoaște problemele de abordare a sănătății mintale și sugerează punerea în comun a cunoștințelor din întreaga Uniune Europeană pentru dezvoltarea de recomandări comune de acțiune în cinci domenii cheie: prevenirea sinuciderii și depresiei, sănătatea mintală a tinerilor și în domeniul educației, sănătatea mintală la locul de muncă, sănătatea mintală a persoanelor vârstnice și, respectiv combaterea stigmatizării și a excluderii sociale.

3. Având în vedere implicațiile adoptării propunerii legislative asupra bugetului de stat, devin incidente dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție potrivit cărora solicitarea unei informări din partea Guvernului este obligatorie.

De asemenea, ținând cont de art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, propunerea legislativă trebuie să prevadă sursele de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare.

Totodată, semnalăm că trebuie respectate prevederile art.7 din Legea responsabilității fiscale nr.69/2010, precum și prevederile art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

4. Întrucât proiectul vizează și completarea actului normativ de bază, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru modificarea și **completarea** Legii sănătății mintale și protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002”.

5. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă a art.I** trebuie reformulată, astfel:

„Art.I. - Legea sănătății mintale și protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.652 din 13 septembrie 2012, se modifică și se completează după cum urmează:”.

6. La **art.I pct.2**, referitor la normele propuse pentru **lit.r) – t)** ale **art.5**, pentru păstrarea simetriei formulărilor uzitate în actul normativ de bază, textele propuse trebuie să debuteze cu prepoziția „*prin*”, urmată de termenul sau sintagma definită, iar în locul liniuței de pauză să fie inserată forma verbală „*se înțelege*”, potrivit următorului model:

„**r)** prin *suicid* se înțelege actul unei persoane de a-și lua viața în mod deliberat;”.

De asemenea, la **lit.s)**, expresia „*automutilare, autoagresiune*” trebuie redată sub forma „*automutilare sau autoagresiune*”.

7. La **art.I pct.3**, ținând seama de prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora dispozițiile care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus completării, apreciem că norma propusă pentru alin.(4) s-ar integra mai bine în cuprinsul art.8. În această situație, partea dispozitivă a **pct.3** ar trebui reformulată după cum urmează:

„**3.** După alineatul (3) al articolului 8, se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, norma de trimitere la „art.6 alin.(4) lit.m) din cuprinsul **art.II** trebuie modificată în mod corespunzător.

În situația în care norma ar urma să fie totuși introdusă în cuprinsul art.6, precizăm că acest articol nu are decât două alineate, motiv pentru care partea dispozitivă a pct.3 ar trebui să aibă în vedere introducerea, după alin.(2), a unui nou alineat, alin.(3). Pe cale de consecință și textul ar urma să fie marcat cu cifra (3).

Pe de altă parte, potrivit uzanțelor normative, numărul articolului antepus normei propuse, trebuie eliminat.

8. În ceea ce privește partea introductivă a normei propuse la **art.I pct.3**, menționăm că nici în cuprinsul Legii nr.487/2002, și nici în cuprinsul proiectului, nu se face referire la o „*strategie națională pentru prevenirea sinuciderilor*”. Întrucât art.4, astfel cum este propus la art.I pct.1, se referă la „*Programul național de prevenire a sinuciderilor*”, apreciem că și norma propusă la 8 alin.(4), ar trebui să

utilizeze aceeași sintagmă. În caz contrar, reglementarea ar fi incompletă, întrucât nu s-ar putea stabili modalitatea de aprobare a „strategiei naționale pentru prevenirea sinuciderilor”.

Pe de altă parte, semnalăm că și în cuprinsul Expunerii de motive se face referire la „Strategia națională de prevenire a suicidului” și nu la Programul național de prevenire a sinuciderilor”. Este necesară, de aceea, reanalizarea textelor, din punct de vedere terminologic.

9. La **art.6 alin.(4) lit.b)**, astfel cum este propus la **pct.3**, pentru corelare cu terminologia definită la **art.5 lit.t)**, propus la **pct.2**, apreciem că expresia „comportamentului suicidelor” ar trebui înlocuită cu sintagma „comportamentului suicidar”.

La **lit.e) și l)**, precizăm că denumirea actuală a Ministerului Educației Naționale este „Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice”.

La **lit.k)** este necesară reformularea sintagmei „reglementărilor în materia condiționării medicamentelor”, întrucât din redactarea propusă nu rezultă cu claritate semnificația acesteia.

La **lit.m)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „prin hotărâre de Guvern” trebuie redată sub forma „prin hotărâre a Guvernului”.

10. La **art.II**, pentru respectarea uzanței normative, propunem reformularea textului, astfel:

„**Art.II.** - Hotărârea Guvernului prevăzută la **art.8 alin.(4) lit.m)** din Legea sănătății mintale și protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002, republicată, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, va fi adoptată în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 1347/22.12.2015

L. nr. 487/2002

M. Of. nr. 589/8 aug. 2002

Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice

1 republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 652/13 sep. 2012

Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări
psihice